

מרגלית יקרה
תכנית כותנית לכ"ב שבט

סיפורים קצרים על הרבנית חיה מושקא

יחס מיוחד לנער בודד

לפני למעלה מחמשים שנה, שמעון ליב לוין, שהיה אז נער צעיר בן חמש־עשרה מצא את עצמו בלי הורים ובלי בית. הוא התגלגל בודד ממקום למקום עד שהגיע לשכונת קראון היטס. כדי לפרנס את עצמו, הוא עבד כנער שליח עבור חנויות אחדות ברחוב קינגסטון.

יום אחד, כשהגיע לכתבת מסוימת ברחוב פרזידנט ובידו חבילה מחנות הדגים של משפחת רסקין, פתחה את הדלת הרבנית חיה מושקא. היא לקחה את המשלוח, אמרה תודה, ואז הוסיפה: "האם אכלת היום ארוחת בוקר?"

המשפט הזה הפתיע אותו וחמם את לבו. מי התענן בו לאחרונה אם אכל ארוחת בוקר? בלי לחכות לתשובה הרבנית הושיבה אותו במטבח, והכינה לו ארוחת בוקר שכללה דיסה, ביצה מטוגנת, ועוד.

הרבנית שוחחה אותו בנעימות, היא הבחינה בבדידותו ואמרה לו שאם אי־פעם ירצה בשעות היום לפנות אליה לשוחח או להתייעץ, וכל לבקר אצלה במקום עבודתה, בספריה העיונית של ברוקלין. הנער מספר שהוא נצל את האפשרות הזאת, ולדבריו "העצות שלה והזמינות שלה עזרו לי רבות".

מאותו יום ואילך, הוא גם הזמן למטבח לאכל, לפחות פעם בשבוע, כשהיה מביא את הקניות השונות שהיא הזמינה.

מאז חלפו עשרות שנים, שמעון ליב למד בהמשך בישיבה והקים בית נאמן בישראל. הוא מספר שעד היום הוא חש בחם שהרעף עליו אז במטבח, הוא מרגיש כאלו ישב שם ממש אתמול.

משחק בסביבון

מספרת הגברת לואיס הגר:

הבן שלי, כשהיה בגיל שש, הלך לבקר את הרבנית יחד עם אביו בחג החנוכה. הרבנית שידעה מראש על הביקור המתכנן, רצתה לוודא שלילד הקטן יהיה במה להתעסק ולשחק במהלך הביקור ולכן קנתה לו מראש סביבון גדול מלא בסוכריות קטנטנות.

סיפורים קצרים על הרבנית חיה מושקא

אבל הרבנית לא הסתפקה רק בנתינת הסביבון, אלא ממש כמו סבתא אמיתית, היא עצמה שחקה את המשחק. יחד הם סובבו את הסביבון, צפו לראות על איזה אות הוא ייפול ומי ינצח. הניצוץ החביב בעיניה של הרבנית במהלך המשחק היה נפלא, היה נראה ששניהם חוו הנאה גדולה מהמשחק המשותף.

הנוסח הפוכה

מספר הרב מנחם יוניק:

בליל שמחת תורה תשמ"ו, הרבי התוועד בצורה מיוחדת ושמחה לפני הקפות. לאחר השיחה הראשונה, הרבי נעמד על מקומו ורקד במרץ לשירת הקהל. במהלך ההתוועדות, הרבי סיים את היין בגביעו והפך את הגביע, תוך שמורה לכל הקהל לעשות כך עם כוסותיהם. תוך כדי הניגונים, הרבי החזיק את הגביע ההפוך בידו ונופף בו מצד לצד. בשיחה שנשא לאחר מכן, הסביר הרבי את המקור להנהגה זו על פי התורה והשווה זאת לגביעים ההפוכים במנורת בית המקדש.

מאוחר יותר באותו ערב, הלכתי לבקר את הרבנית ששהתה בספריה, וספרתי לה על ההתוועדות המיוחדת. תארת לי בפרוטרוט כיצד הרבי הפך את הגביע והורה לכולם לעשות כן. תוך שאני ממשיך לספר והיא מקשיבה, שמתי לב שהרבנית לקחה בקבוק קטן של ליקר שהיה על השולחן לפניו והפכה אותו.. היא עשתה זאת בצורה עדינה כזו, שכמעט אי אפשר היה לשים לב לכך. הרגשתי שהרבנית רואה את עצמה גם כן כאחד החסידים...

הרבי שייך לחסידים!

במהלך קיץ תשמ"ה החל "משפט הספרים" - בעקבות כך שספרים נלקחו מהספריה הגדולה שהייתה ספריית הרבי הריי"צ. הנושא הכאיב מאוד לרבי והוא הסביר שמכיוון שחיי הרבי הריי"צ היו חיים רוחניים, לכן הוא, חיוו וכל רכושו - בפרט הספרים - מקדשים וממילא שייכים בצורה מחלטת לעדת החסידים, ולאף אחד אסור לקחת מהם.

סיפורים קצרים על הרבנית חיה מושקא

במהלך ההכנות למשפט ובמשפט עצמו, הרבה אנשים הגישו את עדותם, כולל הרבנית עצמה.

הרבנית אמרה שהרבי הריי"צ עצמו היה שייך לחסידים, ומשום כך הספרים שייכים לחסידים. לאחר סיום המשפט בניצחון, הרבי הזכיר יותר מפעם, כי עדותה של הרבנית הייתה גורם מכריע בהצלחת וניצחון המשפט.

מגש מסבא

פעם, בעת שיחה, אמרה הרבנית כבדרך אגב: "יש לנו מגש מסבי, הרבי ה'צמח צדק', שדודי־זקני הורנשטיין העניק לנו במתנה. אלא שמעולם לא השתמשתי בו להניחו מתחת לפמוטים. שכן, כיצד ראויה אני, אישה פשוטה, להשתמש בדברים שכאלו? אני רק מסתכלת על זה ואז אני מרגישה קשורה למשפחה".